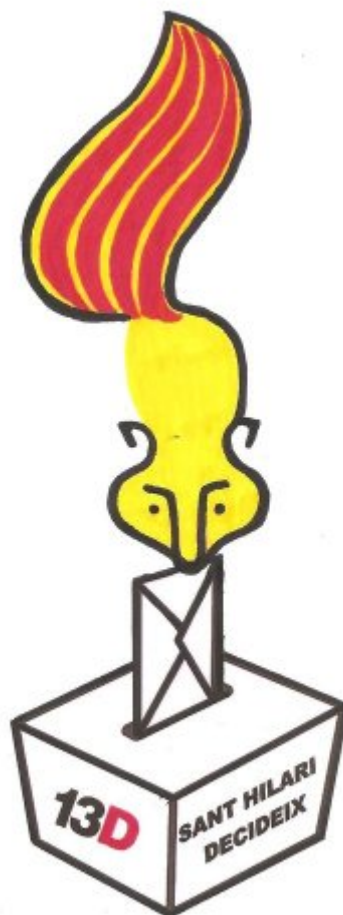

Sant Hilari decideix

Consulta del 13D

PAU MIRALPEIX I CUFÍ

4rt d'ESO
Abril 2010
Col·legi Sant Josep

ÍNDEX

1. Introducció	pg 2
2. Cos	pg 3
2.1. <u>Causas de la consulta popular</u>	pg 3
2.1.1. Identitat nacional.....	pg 3
2.1.2. Causas econòmiques	pg 3
2.1.3. Causas polítiques	pg 3
2.1.4. Causas socials.....	pg 4
2.2. <u>Pre-consulta</u>	pg 4
2.2.1. Arenys de Munt.....	pg 4
2.2.2. Creació de la Coordinadora Nacional	pg 5
2.2.3. Creació de Sant Hilari Decideix	pg 5
2.2.4. Campanya	pg 5
2.2.5. Voluntaris i adhesions.....	pg 6
2.3. <u>Consulta</u>	pg 7
2.3.1. Organització.....	pg 7
2.3.2. Seguiment de la votació.....	pg 8
2.3.3. Resultats.....	pg 9
2.3.4. Factors de la baixa participació.....	pg 10
3. Conclusions	pg 11
4. Glossari	pg 12
5. Fonts d'informació	pg 12
6. Agraïments	pg 12

INTRODUCCIÓ

Catalunya no és una simple Comunitat Autònoma com ho poden ser Extremadura, Astúries o Aragó, sinó que en moltes ocasions ha volgut traçar les línies dels mapes una mica més gruixudes. Evidentment, aquest fet no és pas una rebequeria sense fonament, tot el contrari: Catalunya és una nació*.

Moltes vegades, aquesta identitat nacional porta a la necessitat de tenir un estat propi i, per això, cal iniciar uns processos democràtics per demanar a tots els ciutadans del territori si aprovarien la formació d'un nou país. Tot i així, la cosa es complica si l'Estat vigent ho prohibeix i obliga a fer les consultes per vies diferents, tal com va succeir el diumenge 13 de desembre del 2009.

Sant Hilari, com la majoria de poblacions de Girona i la comarca d'Osona, és un poble on el catalanisme està força arrelat i, per tant, fou possible que s'hi realitzés la votació.

Aquest treball no és una recerca de fets històrics i antics, sinó que s'acosta més al periodisme, a la documentació i seguiment del procés en primera persona. Com a conseqüència, la informació no està publicada en llibres ni gravada en la memòria de testimonis, sinó que he hagut de realitzar un treball de camp participant en activitats, xerrades, reunions... i, és clar, essent tot el dia de la consulta present en el col·legi electoral.

El cos del treball està organitzat cronològicament, per tal facilitar la comprensió i aconseguir un major ordre en l'exposició de les idees. Igualment, consta d'un petit glossari on s'especifica el significat de les paraules amb un asterisc (*), com el mot "nació", que es troba en el primer paràgraf d'aquesta introducció. També hi ha en format PowerPoint els annexos que es van anunciant durant el text i un reportatge fotogràfic.

Així doncs, en el present escrit es pretén explicar tota l'evolució de la consulta, l'organització, el finançament, els protocols... i analitzar profundament tots els perquèns que ens pot plantejar el tema, que no són pas pocs.

CAUSES DE LES CONSULTES POPULARS

Per poder comprendre cada moviment polític o social correctament el més essencial és saber les causes que han empès la mobilització. Com no podia ser menys, aquestes consultes populars són el fruit d'un cúmul de situacions complicades i/o desfavorables per a Catalunya, barrejades amb un sentiment diferenciador.

Identitat nacional:

- ▶ Tenim una **llengua pròpia**: el català.
- ▶ **Històricament**, Catalunya ha estat en moltes ocasions **un estat independent** o, si més no, una nació dintre Espanya de la que se'n vol desmarcar en molts aspectes.
- ▶ Hi ha una **cultura pròpia**. Exemples clars són els castells, la sardana, el tió... i no pas les curses de toros i el flamenc. Tanmateix, també hi trobem una gastronomia diferenciada.
- ▶ Intenció de crear unes **seleccions nacionals** catalanes en tots els **esports**.
- ▶ Existència d'un **sentiment catalanista** i ganes de **formar una nació**.

Causas econòmiques:

- ▶ Alt **espoli fiscal**, que provoca un dèficit a Catalunya d'un 10% del PIB anualment. Un estudi del Cercle Català de Negocis (CCN) demostra tots el beneficis que es podrien obtenir si no hi hagués aquest espoli d'Espanya. **(Annex 1)**
- ▶ **Poca inversió** del Ministeri de Foment: Catalunya està al setè lloc en inversió per habitant i en el novè en respecte al PIB, segons va denunciar el GTI-4*.
- ▶ Incapacitat del govern espanyol per sortir de la **crisi** amb rapidesa i eficàcia.
- ▶ Demanda d'un **sistema de finançament propi** amb l'**Estatut** del 2006, que després va ser disminuït pel Parlament Espanyol.

Causas polítiques:

- ▶ **Descontentament** per la classe **política** en general que fa que la consulta es propulsi des de l'àmbit popular.
- ▶ La **Generalitat demana més competències**, que no les obté o les aconsegueix a mitges (Aeroport del Prat, xarxa de trens de Rodalies...)

- ▶ Reivindicació del **dret a l'autodeterminació**.
- ▶ S'augura que el **Tribunal Constitucional** dictaminarà de forma negativa envers l'Estatut, que ja va ser aprovat en referèndum pels catalans.

Causes socials:

- ▶ Existeix, en molts mitjans de comunicació, l'anomenada **catalanofòbia** (TVMadrid, IntereconomiaTV, la Cope, Es.Radio, diari La Razón...) que atia el distanciament entre Catalunya i Espanya.
- ▶ El tema cada cop està més calent, ja que les últimes **enquestes** demostren que l'independentisme està creixent. (**Annex 2**)
- ▶ Aquest independentisme **no és radical**, sinó que engloba moltes grups socials.

PRE-CONSULTA

ARENYS DE MUNT

A principis d'estiu, la premsa comença a parlar d'un poble del Maresme d'uns 7000 habitants, Arenys de Munt. En aquesta població s'hi prepara una consulta inèdita sobre la independència, promoguda pel MAPA (Moviment Arenyenc Per l'Autodeterminació), pel dia **13 de setembre** del 2009 i això aixeca molta polseguera arreu de Catalunya i d'Espanya. El tema agafa encara més pes en saber-se que la Falange Española es vol manifestar el mateix dia de la votació i que aquesta està pendent d'una sentència judicial ja que es considera que l'Ajuntament no pot fer aquest tipus d'actes. Per resoldre aquest problema, es crea una comissió organitzadora formada per partits polítics i entitats locals.

La consulta és tot un èxit (40,01% de participació amb un **96,62% de "Sí"**) i no es produeix cap incident amb la Falange.

CREACIÓ DE LA COORDINADORA NACIONAL

A mesura que van passant els dies després de la consulta d'Arenys, van sorgint **pobles de tot Catalunya** que volen imitar el procés i això dona pas a que diverses plataformes i associacions s'uneixin per formar una coordinadora a nivell de tot el principat (**Annex 3**).

Aquesta organització assumeix les funcions de coordinar les consultes, proporcionar material (cartells, paperetes, sobres...), implantar uns protocols i regles a seguir, aconseguir material per facilitar la campanya, actuar com a grup de pressió...

CREACIÓ DE SANT HILARI DECIDEIX

La idea de promoure una consulta a Sant Hilari sorgeix del **Casal Popular el Trabuc**, que es posa en contacte amb el MAPA per saber els passos a seguir. Cap el 17 de setembre es decideix presentar una **moció a l'Ajuntament** per demanar suport a la consulta: és aprovada per unanimitat (**Annex 4**).

Més tard, es convoquen totes les entitats del poble i els ciutadans per formar la plataforma i trobar-se el dia **29 d'octubre**, quan té lloc la primera reunió amb la presència de Josep Manel Ximenis (un dels organitzadors de la consulta d'Arenys). A partir d'aquest moment ja es comença a desenvolupar la campanya per fer-ne ressò i aconseguir uns bons resultats.

CAMPANYA

A poc més d'un mes de la celebració de la votació, Sant Hilari Decideix posa en marxa una campanya frenètica (a causa del temps escàs) per fomentar la participació, ja que l'organització en cap moment es posiciona a favor de cap opció.

Es planten cartells per tot el poble per tal d'informar sobre el procediment per votar, on i quan es farà l'acte, qui pot votar... es pengen pancartes a l'entrada del poble i s'emeten anuncis de la consulta per Ràdio Sant Hilari (**Annex 5**). També s'efectuen unes *embustiades** per assegurar que la campanya arriba a tothom.

Els diumenges 22 i 29 de novembre s'instal·la al mercat una paradeta per informar i fer campanya.

Igualment, es fan una sèrie de xerrades al Casal de Gent Gran Can Blat, a l'Escola d'Adults, al Casal per Joves i amb un col·lectiu magrebí, als quals se'ls explica la situació actual de Catalunya, el perquè de la consulta, com ho han de fer per votar...

També s'intenta fer-ne una amb un grup de ciutadans dels països de l'Est, però finalment no és possible.

Com a acte principal de la campanya, durant tot el diumenge 6 de desembre es porta a terme la **Festa de la Participació**, a la plaça Dr. Gravalosa. De bon matí, per captar l'atenció de la gent, es fan jocs de cucanya, xocolata desfeta i els geganters de Sant Hilari actuen, mentre Ràdio Sant Hilari fa un programa especial amb cançons catalanes i entrevistes a entitats locals, personalitats del poble (Carme Capdevila, Joan Castells...), a l'Uriel Bertran (en representació de la coordinadora nacional) i a personatges coneguts de Catalunya (Ricard Belis, Titot...). Al migdia es fa un dinar popular i a la tarda hi ha les actuacions de Salsa de Pastor, els Bastoners de les Guilleries, els trabucaires... Tanmateix, al llarg de la jornada es munta un plafó on adhereixen al manifest en favor de la consulta un total de 27 entitats (els particulars també ho podien fer) i un cotxe amb altaveus va passant pels carrers de la vila fer propaganda de la votació.

Per la seva part, els partits polítics del poble i el Trabuc, fan campanya pel sí penjant cartells i pancartes i organitzant xerrades amb diferents personatges involucrats en la consulta: Blanca Palmada (ERC), Raimon Artís (el Trabuc).

VOLUNTARIS I ADHESIONS

Com he dit anteriorment, **27 entitats estan adherides al manifest**, però també empreses, particulars, partits polítics i les esmentades entitats efectuen donacions de diners per poder dur a terme la consulta.

A més a més, durant tots els dies anteriors a la votació, s'ofereix gent voluntària per formar part de les meses electorals, fins al punt que n'hi ha tants que molts no ho poden fer. Això demostra la implicació de Sant Hilari en aquest esdeveniment, ja que en unes eleccions corrents, per a molta gent és mala sort haver d'estar a les meses.

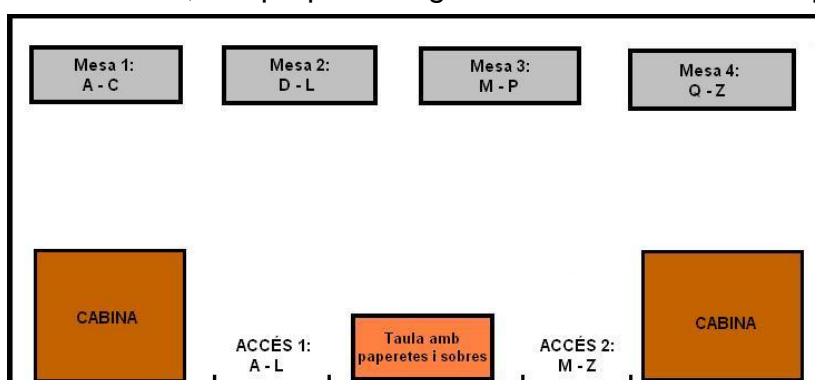
El divendres i dissabte anteriors a la consulta es fa la formació de meses, per assabentar a tots els voluntaris com funciona el procés. També un altre grup de persones s'ofereix per formar part de l'equip de seguretat, que té la funció de mantenir l'espai de votació en ordre i tranquil·litat.

CONSULTA

ORGANITZACIÓ DE LA VOTACIÓ

En l'organització, des de bon principi hi ha un gran problema: el lloc. Es vol fer a l'indret de sempre, el **Col·legi Guillerries**, però fins l'última setmana no és del tot segur fer-ho allà, ja que cert sectors polítics denuncien arreu de Catalunya que els ajuntaments no hi poden participar-hi i que, per tant, no es pot fer en un local públic. Al final no és així, les comissions organitzadores tenen tot el dret a demanar un espai a l'Ajuntament, ja que és una associació local més. Malgrat tot, també es contacta amb el Col·legi Sant Josep per assegurar-se una segona opció.

Així doncs, es prepara al gimnàs/teatre de l'escola pública una sala amb quatre

meses electorals, que reben els electors segons les inicials del cognom. També es munten dues cabines per poder votar en secret.

En cada mesa es situen un president, un secretari i un vocal i s'organitzen tres torns per tal de no fer-ho tan pesat i que la gent de les meses no hi hagi de ser tot el dia: primer torn, de dos quarts de nou fins a la una; segon, de la una a les cinc; i tercer, de les cinc a les vuit. Tot i així, s'han de presentar mitja hora abans per estar a punt i fer el canvi els més àgilment possible i també perquè puguin emetre el seu vot.

Per tal de resoldre problemes que poguessin sorgir es crea una **junta**, que està formada per en Xavier Prat, encarregat d'informàtica; en Quim Serrano, de voluntaris; en Robert Andreu i en Jordi Rotllant, de portaveus i coordinació; l'Adriana Juvanteny, de campanya i comunicació; i la Marta Pagespetit, d'assessorament jurídic.

Igualment, es compta amb quatre **interventors locals**, tres de partits polítics i un d'una entitat local, que revisen que tot el procediment sigui correcte. Són en Josep Puig, per ERC; en Joan Ramon Veciana, per PIG; en Xavi Pacheco, per CiU i JNC; i la Meritxell Monclús, per l'associació de dones la Violeta. A més, durant el migdia hi ha quatre **observadors internacionals**, que acrediten que el resultat de la votació és legítim. Provenen tres del Sud-Tirol i un del País Basc.

Per controlar els votants i evitar estafes, cada mesa compta amb un ordinador portàtil i una graella (en paper) per apuntar-hi els DNI dels votants. A l'ordinador es valida el vot fent servir un programa distribuït per la Coordinadora Nacional, que vetlla perquè no es pugui votar dues vegades ni anar a dos pobles diferents. A més, presenta un sistema per trametre la participació i els resultats directament a la Coordinadora. **(Annex 6)**

SEGUIMENT DE LA VOTACIÓ

Per als organitzadors la jornada comença a les vuit del matí, ja que s'han de preparar les meses, comprovar que els ordinadors funcionin correctament, col·locar a les cabines i a la taula les diferents paperetes, donar l'acreditació als interventors i al personal organitzador... S'ha de tenir tot a punt per poder fer a dos quarts de nou la **constitució de meses** i a les nou obrir les portes del col·legi. I així succeeix.

Durant la primera hora arriben votants en comptagotes: només els més matiners i amb més impaciència per votar, ja que força gent està il·lusionada amb la consulta.

A mida que el rellotge avança la sala s'omple i ja es comença a veure gent de totes les edats participant-hi, malgrat que al matí pocs joves es presenten a la votació.

Ja comença a haver-hi molt bullici a partir quarts d'onze, però no tothom vota, sinó que són allà ja que una estona més tard, a les dotze, arriba la consellera hilarienca, la **Carme Capdevila**, per votar. No hi ha cap més conseller que voti en cap de les altres consultes i això fa que la consellera centri l'atenció de molts mitjans de comunicació i curiosos. Encara que mentre la Carme vota no s'hi cap a la sala, el pic fort en quant a nombre de votants és entre la una i les dues, seguit d'una baixada en picat fins les tres.

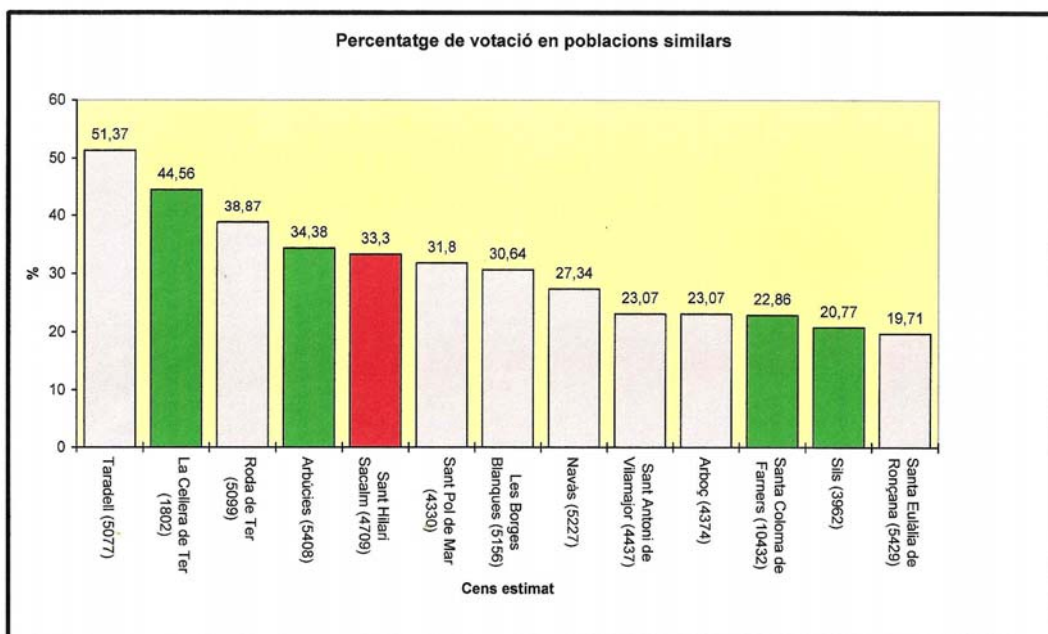
Durant tota la tarda es manté un ritme constant i també es comença a veure alguna colla de nois joves que volen dir-hi la seva, però pocs. A partir de les set ja poca gent vota, tothom qui és allà espera per saber els resultats.

A les vuit en punt es tanquen les meses i ja se sap que la participació total ha estat de **1566 votants**, tot i que falta saber, l'eix de la qüestió: quina papereta han posat majoritàriament a l'urna. El recompte es fa amb molt d'ordre i protocol, ja que es vol que no hi hagi cap tipus d'imprevist o assumpte fosc, i ja des de bon principi comença la pluja dels "Sí", tallada de tant en tant per algun "No" o "En blanc".

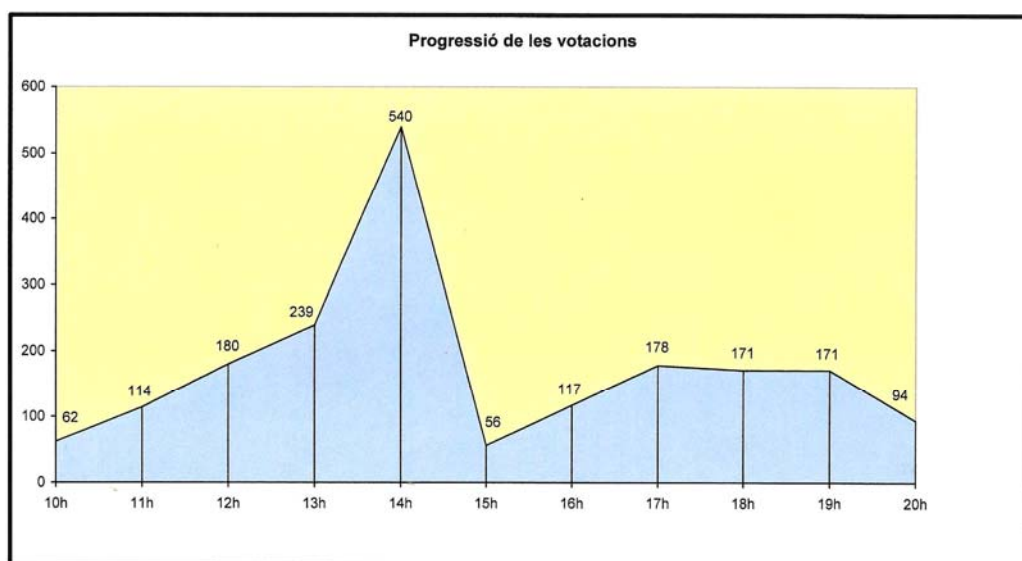
Finalment es destrueixen totes les llistes i vots i es fan públics els resultats de la consulta.

RESULTATS

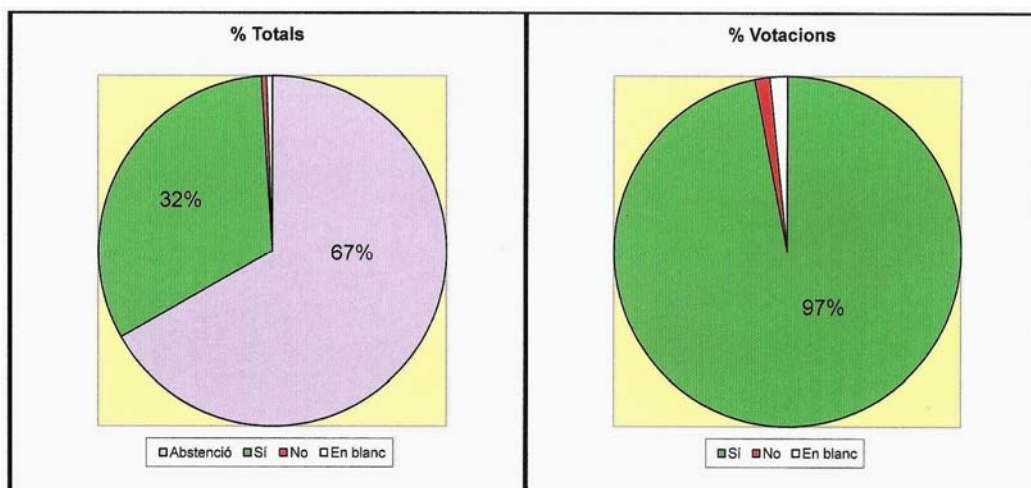
	Participació	Sí	No	En blanc	Nul
TOTAL	1566	1516	22	26	2
%	33,30%	96,81%	1,40%	1,66%	0,13%

Els municipis de color verd són de La Selva, mentre que la resta són poblacions amb un cens similar al de Sant Hilari i que també participen en el 13D.

Veiem el nombre de votants a cada hora. Apreciem perfectament que els hilariencs van a votar en major part de la una a les dues del migdia.

En el primer gràfic observem els percentatges amb l'abstenció inclosa, mentre que en el segon, no.

FACTORS DE LA BAIXA PARTICIPACIÓ

- ▶ La consulta, al **no ser vinculant**, perd valor per a la gent.
- ▶ **Temps escàs** per organitzar-se, fer campanya... (Només un mes)
- ▶ No hi ha hagut el **vot anticipat**, que en molts pobles ha fet pujar entre un 5% i 10% la participació.
- ▶ **Poca implicació** dels partits **polítics** locals.
- ▶ Al ser a partir de 16 anys, es planegen actes de difusió per als alumnes de l'IES Anton Busquets i Punset, que no es poden dur finalment a terme per falta de temps. Molts **pocs joves** d'aquesta franja van anar a votar.
- ▶ El fet d'incloure els immigrants que normalment no poden votar ha fet baixar notablement la participació. Només es van registrar **56** vots d'aquests, tot i que a Sant Hilari hi ha un volum aproximat d'uns **750** en edat de votar.
- ▶ La gent està molt més preocupada per la **crisi econòmica** que passem actualment.
- ▶ L'**actitud conformista** de molts hilariencs.
- ▶ **Data** no gaire òptima per organitzar la consulta, ja que fa mal temps i molt fred (les temperatures ronden els 3°C i el dia abans les previsions diuen que podria nevar i tot)

CONCLUSIONS

Tot i la forta abstenció que presenta la consulta, trobo que hem de mirar la part que està plena del got. Cal pensar que és la primera vegada que es fa una acte d'aquest tipus, que tota la gent de la coordinadora són voluntaris que ho organitzen durant el seu temps lliure, que no es tenen totes les facilitats de unes votacions corrents, que tots els diners provenen de donacions voluntàries... En fi, crec que ha estat un èxit rotund moure més d'un miler i mig de persones, sabent que el resultat no seria vinculant. Tot i així, sí que és un punt d'inflexió que segur que marcarà el futur de Catalunya, ve sigui pel camí de les autonomies, del federalisme o, perquè no, el de la independència.

A nivell personal he gaudit molt fent aquest treball, ja que el tema per a mi és molt transcendent i he cregut necessari posar sobre paper com va anar tot, perquè, com ja sabem, les paraules i la memòria se l'emporta el pas del temps. Igualment, jo també m'he acabat involucrant en la comissió organitzadora local i comarcal, ja que des de bon principi he estat molt ben rebut i em sento útil. Així doncs, no ha estat cap esforç per a mi anar a les reunions, actes, consells plenaris... ha estat un plaer.

En definitiva, des de l'associació Sant Hilari Decideix han posat tot el seu esforç i il·lusió en aquest projecte i penso que els hem d'agrair la feina feta, ja que ens han permès tenir veu, ens han atorgat el dret a decidir.

GLOSSARI

Nació: “Comunitat d’individus als quals uns vincles determinats, però diversificables, bàsicament culturals i d’estructura econòmica, amb una història comuna, donen una fesomia pròpia, diferenciada i diferenciadora i una voluntat d’organització i projecció autònoma que, al límit, els porta a voler-se dotar d’institucions polítiques pròpies fins a constituir-se en estat.” (Gran Diccionari de la Llengua Catalana)

GTI-4: Lobby (grup de pressió) integrat per la Cambra de Comerç, el Cercle d’Economia, Foment del Treball i el RACC.

Embustiada: Repartiment a totes les cases de fulletons informatius. El nom *embustiada* òbviament és degut a què la propaganda s’introdueix a les bústies.

FONTS D’INFORMACIÓ

- ▶ <http://www.enciclopedia.cat/> (Última visita 07/01/2010)
- ▶ <http://referendumindependencia.cat/> (Última visita 30/03/2010)
- ▶ <http://referendumshs.blogspot.com/> (Última visita 30/03/2010)
- ▶ <http://www.santhilari.cat/noticies/175> (Última visita 07/04/2010)
- ▶ <http://www.ccn.cat/> (Última visita 08/04/2010)

- ▶ Torras, S. (2009). La consulta popular s’ha posat en funcionament per fer-la el proper 13 de desembre. *Portaveu* (núm. 366), pàgina 4.
- ▶ Cot, S. (2009). Una macroenquesta preveu la victòria del sí a la independència. *Diari Avui* (núm. 11581), pàgines 4 i 5.

- ▶ Sant Hilari Decideix

AGRAÏMENTS

- ▶ A tots els membres de Sant Hilari Decideix.